



Předmět: 3. Kulatý stůl k provázání činnosti poskytovatelů protidrogového terénu a služeb sociální prevence – nízkoprahové služby pro mládež
Datum: 13. října 2017
Místo: v prostorách Renarkonu, o.p.s., Mariánskohorská 29/1328, Ostrava
Přítomní: Dle listiny přítomných

Program jednání:

1. Úvod, představení

Pan Vozárik (MMO) přivítal všechny přítomné členy kulatého stolu a zahájil jeho jednání podle předem připraveného programu. Paní Pecková oznámila ukončení svého pracovního poměru v Agentuře pro sociální začleňování a představila svou nástupkyni, paní Mgr. Hanu Nohavicovou. Paní Pecková dále představila lokálního konzultanta pro bezpečnost a řešení kriminality [REDAKCE] z ASZ. Přítomným vysvětlila důvody, proč kulaté stoly vznikly a jaký je účel tohoto setkání. Pan Černý (facilitátor jednání) poté všechny jednotlivě vyzval k představení sebe, jakou organizaci zastupují, a co očekávají od jednání. Jako host byla na setkání přizvána pracovnice Ratolest BRNO, z.s. a pracovnice Společnosti Podané ruce o.p.s. z Brna, které představí společné působení v rámci terénních služeb.

Téměř všichni účastníci očekávají nové informace a zkušenosti sdíleného terénu.

2. Témata problémů

Facilitátor rozdělil účastníky do skupin podle městských obvodů – přítomných kurátorů – Mariánské Hory a Hulváky, Slezská Ostrava, Poruba + Ostrava-Jih, Vítkovice + Radvanice a Bartovice. Do skupiny daného městského obvodu se zařadili zástupci organizací, které v dané lokalitě působí. Každá skupina měla následně sdělit, s jakými problémy se pracovníci nejčastěji potýkají ve vztahu k problematice závislosti u dětí a mládeže.

Zástupci všech skupin se shodli na těchto problémech:

- obtížné řešení situace s rodiči, kteří sami jsou uživateli drog,
- snadná dostupnost drog na Ostravsku,
- kouření marihuany je bráno na roveň kouření cigaret,
- malá kapacita zařízení pro ústavní léčbu,
- přetížené rodiny různými problémy – na řešení závislosti dětí už nemají kapacitu,
- komplexnost práce – chybí navazující služby a zařízení,
- neexistuje zařízení pro cílovou skupinu závislých dětí a mládeže pod 15 let.

3. Představení sdíleného terénu organizací Ratolest Brno a Společnosti Podané ruce

[REDAKCE] představila Společnost Podané ruce a projekt Terénní programy v Brně, který se zaměřuje na cílovou skupinu uživatelů drog a jejich blízkých. Paní Peterková informovala o službě NZDM organizace Ratolest BRNO, z.s. a jejich aktivitách pro děti a mládež v sociálně vyloučených lokalitách v Brně. Od roku 2012 začali pracovníci obou organizací spolupracovat v rámci sdíleného terénu. Snahou byla spolupráce drogového a dětského terénu v okrajových částech Brna. Organizace Ratolest Brno se v rámci služby NZDM zaměřuje na terénní sociální práce s dětmi a mládeží ve věku 12 – 26 let. Mezi klienty NDZM jsou i drogově závislí. Snahou bylo, aby se klienti dostali k odborníkům, kteří řeší problematiku drog.



Mezi organizacemi byla sepsána smlouva o spolupráci. Na počátku se organizace společně domluvily na cíli spolupráce, na lokalitách, způsobu navázání prvního kontaktu, pravidlech evidence, způsobech vykazování, evidenci osobních údajů, mlčenlivosti, předávání informací apod. Organizace se společně schází 1x ročně na společné poradě k řešení problémů a revizi práce. V rámci spolupráce organizují i společné akce.

V současné době probíhá sdílený terén 1x měsíčně v době 15 – 19hod. Drogový terén vstupuje do toho dětského, což znamená, že drogový terénní pracovník doprovází v terénu terénního pracovníka NZDM. Sdílený terén je realizován v 8 okrajových městských částech, pro každou oblast je určena stabilní dvojice pracovníků. Pracovník NZDM má vytipované lokality, kde se nejčastěji závislí klienti schází. Klienta oslovuje jako první pracovník NZDM. Téma drog není prvotní podnět při navázání kontaktu, přístup k tématu je velmi individuální. Pro odlehčení prvního kontaktu a ke vstupu do tématu drog se využívá i nabídka filtrů do jointů.

reflektovala odlišnosti problematiky drog v terénní práci. V rámci drogového terénu se nejčastěji řeší téma drog, trestné činnost a zdravotní komplikace. V terénu NZDM jsou témata mnohem širší, zahrnují více oblastí. I pro pracovníky drogového terénu je tato spolupráce velmi obohacující a mají možnost rozšíření svých dovedností. Je důležité, aby pracovník drogového terénu uměl pracovat a komunikovat s dětmi a mládeží, přijímal způsoby chování a komunikace. Dvojice terénních pracovníků si musí vyhovovat i osobnostně.

Pozice terénních pracovníků je preventivní, pracovníci respektují situaci klientů. Pro pracovníky není důležité, zda-li se chtějí klienti léčit, služba je zejména o předání informací, zajištění zdravotní prevence, o otevřené komunikaci, nabídce pomoci. Pracovníci neposkytují nevyžádané rady a nenutí k léčbě.

4. Diskuze k představené praxi sdíleného terénu

V rámci diskuze se účastníci dotazovali:

1) Zda-li pracovníci spolupracují s OSPODy?

vedla, že služba NZDM přímo s nikým nespolupracuje, pouze pokud to vyžaduje přímo klient. Spolupracují se školami, ale pouze v rozsahu, že realizují terénní práci před školami, kde se děti schází. Spolupráce s OSPODy je velmi individuální a je v různém rozsahu dle jednotlivých městských částí města Brna.

2) Jaká vidí pozitiva pro klienty a jestli je vhodné vnášet téma drog do dětského terénu, včetně nabídky filtrů do jointů?

sdělily, že terénní pracovníci s klienty otevírají pouze témata, která klienti stejně sami řeší a mají tak možnost si s nimi o tom promluvit. Pracovníci zde vstupují jako experti, předávají informace, aby situace pro klienty nebyla ohrožující. Navíc informace od pracovníků klienti lépe přijímají než od rodičů nebo od kamarádů. Nabídka filtrů do jointů je diskutabilní, ale filtry jsou nabízeny pouze klientům, které pracovníci potkají již se zapáleným jointem. Filtry nejsou nabízeny každému klientovi, pracovníci přistupují velmi individuálně.

3) Frekvence společného setkávání obou organizací 1x ročně se jeví velmi nízká a chybí případová setkání. Jak formálně funguje spolupráce?

Obě pracovnice uvedly, že frekvence společných setkání byla nastavena s ohledem na četnost sdílených terénů, které probíhají pouze 1x měsíčně. Případová setkání zatím neproběhla, protože nevznikla potřeba je zorganizovat. Organizace zvažují, zda bude spolupráce rozšířena, ale je to limitováno personálními kapacitami v obou organizacích.



Spolupráce funguje oboustranně - klienti dětského terénu jsou informováni o dalších službách, které si mohou předávat dál, a drogový terén díky této spolupráci získává např. informace o výskytu injekčních stříkaček.

4) Je služba NZDM poskytována i ambulantně?

informovala, že Klub je ambulantně v provozu v jedné městské části a terénní služba je realizována v jiných městských částech (celkem v osmi).

5) Mají pracovníci od klientů zpětnou vazbu, a provází pracovníci klienta třeba v procesu léčby?

z NZDM uvedla, že zpětnou vazbu od klientů mnohdy nemají. Za pozitivní vnímají u klientů i omezení užívání drog. Klientům předávají kontakty na motivační skupiny, návazné služby apod. V procesu léčby klienty neprovází.

V drogovém terénu je situace podobná. sdělila, že o klientech informace nemají, klienti v rámci terénu mizí a zase se objevují. Účelem drogové terénu je zejména harm-reduction. Pro organizaci je pozitivní zpětnou vazbou i skutečnost, že se klienti nenakazí žloutenkou.

6) Vnímají pracovníci drogového terénu rozdíly mezi romskými a neromskými klienty?

odpověděla, že Romové jsou v drogové závislosti odlišni od majoritní společnosti. Užívají jiné drogy, ze služeb využívají primárně terénní služby (ostatní klienti navštěvují i K-centrum, ambulantní služby). Romové si mnohdy nepamatují, kdy jsou pracovníci v terénu, je to o náhodě, že se potkají. Nejběžnější drogou mezi Romy je heroin.

Ve službě NZDM romské klienty skoro nemají.

5. Nastavení spolupráce

Facilitátor rozdělil účastníky do 2 skupin – podle protidrogových organizací, kterých se účastnily organizace – Arka CZ, o.s. a Renarkon o.p.s. Každá skupina se zabývala těmito otázkami:

1) První kroky vzájemné spolupráce

Kdo s kým?
Jakou formou?
Zodpovědnosti?

2) Co k tomu potřebujete?

od vašich organizací
od ASZ/města

V rámci následné diskuze se účastníci shodli na pokračování započatých stáží pracovníků v organizacích. Organizaci stáží má na starosti z organizace ROZKOŠ bez RIZIKA, z.s. (e-mail:)

Účastníci v rámci skupin diskutovali na téma možnosti realizace služby NZDM terénní formou případně realizaci služby Terénní programy pro cílovou skupinu dětí a mládeže. V Ostravě je několik služeb NZDM, ale žádná není terénní formou, pouze ambulantně. Zároveň většina služeb Terénní programy je poskytována pro cílovou skupinu osob starších 18 let.

Na základě prezentované dobré praxe sdíleného terénu brněnských organizací, se domluvily organizace Arka CZ, o.s. a služba NZDM SPOLEČNĚ -JEKHETANE, o.p.s. na navázání spolupráce v rámci realizace společného sdíleného terénu.



Účastníci zhodnotili, že mezi přítomnými sociálními službami a kurátory je nastavena velmi dobrá spolupráce a provázanost. Současně byl oceněn i přínos a dobrá zkušenost s fungováním multidisciplinárních týmů v rámci lokalit.

V rámci nabídky návazných služeb pro cílovou skupinu dětí a mládeže do 15 let informovali přítomné protidrogové organizace o svých nabídkách:

Arka CZ, o.s. – skupinové setkání pondělí 17- 19 hod, pro klienty ve věku 15 – 18 let (alko-toxi-hráči)

Renarkon, o.p.s – indikovaná skupina pro mládež od 12 let, která má sklony k drogám – letáček v příloze

Arka CZ, o.s. dále nabízí služby pro rodiče závislých dětí, zejména zaměřené na to, jak s dětmi komunikovat, spolupracovat apod.

6. Závěry jednání

- nadále budou pracovníci služeb sociální prevence využívat stáží v organizacích poskytující protidrogové služby – vidí přínos v otevírání bariér témat drogové problematiky
- možnost spolupráce Arka CZ, o.s. a služby NZDM SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s. na společném sdíleném terénu
- možnost přenesení tématu terénních NZDM do dosavadních platforem – komunitní plánování Romské etnikum
- předání nabídky služeb protidrogových organizací Arka CZ, o.s. a Renarkon,o.p.s.

Zapsala: Jana Abrlová, DiS.

Dne: 13.10. 2017

Zrevidovala: Mgr. Lucie Škvaridlová

Dne: 31.10.2017

Zrevidoval: Mgr. Štěpán Vozárik

Dne: 27.10.2017

Příloha zápisu – letáček Renarkon o.p.s. – Indikované skupiny